

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

Een klare kijk op de eerste lijn

Een overzicht van verschillende beleidsevoluties
in de eerste lijn

18 juni 2026

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

Welkom

Agenda

- ▶ Welkomstwoord
- ▶ Uitnodiging lunchwebinar palliatieve zorg
- ▶ Stavaza zorgcoördinatie – casemanagement
- ▶ Een nieuwe partnerorganisatie in de eerste lijn
- ▶ Pilootproject 'Alivia in de woonzorgcentra'
 - Bevindingen Academie voor de Eerste Lijn
 - Koppeling BelRAI / Elektronisch Bewonersdossier (EBD)
- ▶ Alivia: ontwikkeling en uitrol
- ▶ Goede praktijkvoorbeelden
- ▶ Vragen

- Vragen worden gesteld via de V&A en worden op het einde beantwoord.
- Opname en presentatie komen online ter beschikking via:

<https://www.departementzorg.be/nl/webinars-een-klare-kijk-op-de-eerste-lijn>

LUNCHWEBINAR 2 JULI (12:00-13:00)

- ▶ De sector palliatieve zorg en levenseindebeslissingen binnen de eerste lijn is aan het hervormen. Er komt:
 - Nieuwe regelgeving
 - Nieuw erkenningskader
 - Nieuwe opdrachten
 - Nieuwe financiering
 - Nieuwe prioriteiten voor 2026
- ▶ Nood aan meer informatie daarover? Welkom op 2 juli om 12:00.
- ▶ Inschrijven is niet nodig gewoon op deze [link](#) klikken,

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

Zorgcoördinatie - casemanagement

TRAJECT TOT VANDAAG

- ▶ Regelgeving ontwikkeld: Eerstelijnsdecreet en uitvoeringsbesluit
 - Rol van zorgcoördinator en casemanagement ingebed inhoudelijk.
Nog geen financieel kader
- ▶ Samenwerkingsakkoord GIZO in ontwikkeling en onderhandeling
 - Generiek kader GIZO met zorgcoördinatie en casemanagement als sleutelementen op microniveau
 - Progressieve uitrol van GIZO rond drie prioritaire programma's in uitvoering van het Interfederaal Plan Geïntegreerde Zorg en Ondersteuning
- ▶ Aanpassing Eerstelijnsdecreet en uitvoeringsbesluit nav SWA

INHOUDELIJKE VERFIJNING ROL ZORGCOÖRDINATOR

- ▶ Onderscheid nodig in basiszorgcoördinatie en intensieve zorgcoördinatie
 - Basiszorgcoördinatie als deel van basiswerking en –financiering van zorgaanbieders voor beperkt complexe zorgprocessen
 - Intensieve zorgcoördinatie voor hoog complexe zorgprocessen. Overstijgt qua intensiteit en tijdsinvestering de basiswerking en dus ook de basisfinanciering.

INHOUDELIJKE VERFIJNING ROL ZORGCOÖRDINATOR

- ▶ Bijkomende tegemoetkoming voor intensieve zorgcoördinatie valt te rechtvaardigen, mits voldaan aan de dimensies van complexiteit
 - Vijf dimensies van complexiteit: 1) zorg- en ondersteuningsproblematiek, 2) zorgproces, 3) zorgteam, 4) familiale en sociale context, 5) belasting zorgcoördinator
 - × Drie dimensies altijd aanwezig, waarvan 1) en 2) verplicht, in combinatie met 3), 4) of 5).
 - × Dimensie 1 en 4 te objectiveren via zorgevaluatie-instrument; dimensie 2 en 3 te monitoren via Alivia
 - ▶ Gevolg: verplichting gebruik van Alivia om recht te openen op bijkomende tegemoetkoming als zorgcoördinator bij intensieve zorgcoördinatie
 - ▶ Gevolg: uitbetaling via Vlaamse Sociale Bescherming voor de Vlaams erkende zorgaanbieders

CASEMANAGEMENT: INTERVENTIE BINNEN ERKENNINGSKADER

- ▶ Casemanagement is een uitzonderlijke interventie, die gemonitord en gehandhaafd moet kunnen worden. Om die reden wordt dit onderworpen aan een erkenning.
- ▶ Geen erkenning van individuele casemanagers, wel van organisaties die casemanagement kunnen aanbieden na erkenning.
- ▶ Betaling per interventie, ongeacht tijdsduur interventie. Mogelijkheid tot 1 interventie per persoon per jaar.
- ▶ Tijdens casemanagement interventie is geen betaling van bijkomende tegemoetkoming intensieve zorgcoördinatie mogelijk.

SAMENWERKINGSAKKOORD GIZO EN INTERFEDERALE PROGRAMMA'S

- ▶ In SWA worden de bouwstenen afgesproken waarrond GIZO wordt uitgebouwd, in interfederale samenwerking tussen federale overheid en deelstaten.
- ▶ Programma's bieden opportuniteit om budgetten te investeren in bijkomende tegemoetkoming rol zorgcoördinator en in casemanagement
 - Gevolg: nog geen veralgemeende implementatie van intensieve zorgcoördinatie en casemanagement, wel doelgroepsspecifieke implementatie.
 - Inhoudelijk regelgevend kader is wel generiek, niet programma-specifiek
 - Geleidelijke uitrol

VERDERE STAPPEN

- ▶ Inhoudelijke en financiële verdere ontwikkeling en afstemming ikv SWA. Validatie tegen begin zomervakantie.
- ▶ Toetsing voorstellen aan functionele werkgroep zorgcoördinatie en casemanagement 2/7
- ▶ Tegen eind september 2026 gedragen voorstellen, klaar voor regelgevend traject (wijziging EL-decreet en uitvoeringsbesluit, wijziging VSB-decreet en uitvoeringsbesluit), in overeenstemming met SWA GIZO

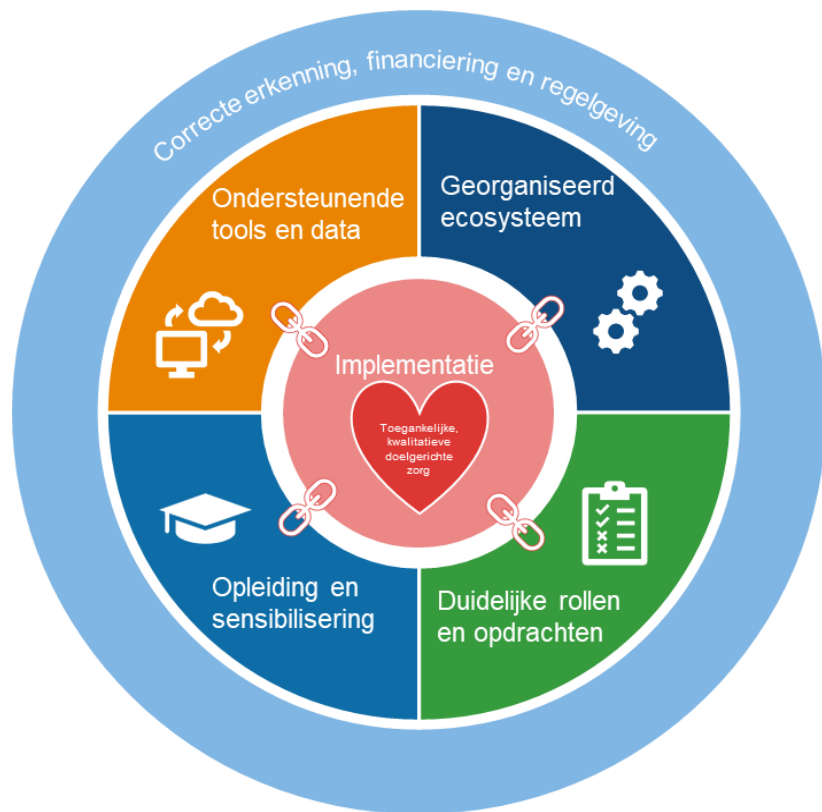

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

Een nieuwe partnerorganisatie in de eerste lijn

participation

**It's ~~the economy,~~
stupid!**

Belangenbehartiging chronische
patiënten op Vlaams niveau

Ondersteunen van zorggraden en
netwerken GG in participatieprocessen

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

Niet aan het begin – niet aan het einde

DE OPDRACHTEN IN MEER DETAIL

Belangenbehartiging [...] voor personen met een chronische aandoening [...] door [...]:

- ▶ a) de knelpunten van personen met een chronische aandoening in kaart brengen;
- ▶ b) de knelpunten vertalen in concrete doelen en hefboomen en acties ondernemen om deze knelpunten op de beleidsagenda's te plaatsen;
- ▶ c) de meest impactvolle interventies selecteren om integraal tegemoet te komen aan de knelpunten;
- ▶ d) onderbouwde inhoudelijke dossiers en standpunten opbouwen waarin ervaringskennis wordt gebundeld;
- ▶ e) ontwikkelingen in het beleid en in de zorg en ondersteuning opvolgen en regelmatig afstemmen met beleidsmakers en relevante stakeholders uit zorg- en welzijnssectoren;
- ▶ f) personen met een chronische aandoening mogelijkheden en ondersteuning bieden om hun belangen te behartigen;

2° kennisdeling met personen met een chronische aandoening over het leven met een chronische aandoening, de beleidsbeslissingen en de impact daarvan op hun levenskwaliteit.

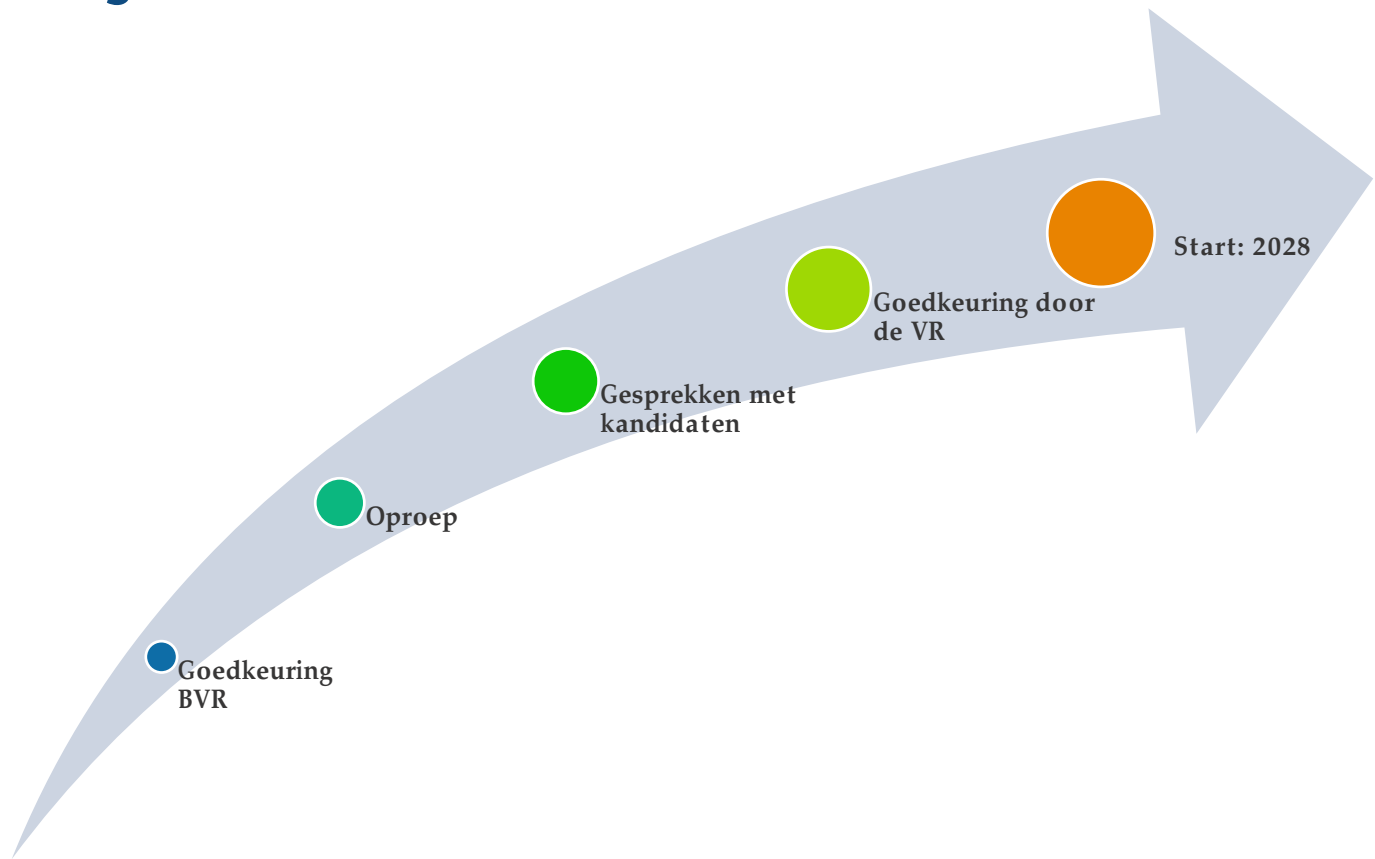
DE OPDRACHTEN IN MEER DETAIL

Het participatievriendelijker maken van [...] zorgraden [...] en de geestelijke gezondheidsnetwerken, [...] door:

- ▶ a) een algemeen kader voor kwalitatieve participatie van personen met een zorg- en ondersteuningsnood implementeren;
- ▶ b) opleiding en coaching aanbieden en tools en methodieken aanreiken;
- ▶ c) met relevante actoren samenwerken;
- ▶ d) uitwisseling voor de persoon met een zorg- en ondersteuningsnood faciliteren om collectieve ervaringskennis te stimuleren;
- ▶ e) de vertegenwoordigers van personen met een zorg- en ondersteuningsnood in de geestelijke gezondheidsnetwerken individueel en op groepsniveau ondersteunen;

2° in organisaties principes, tools en methodieken voor de participatie van personen met een zorg- en ondersteuningsnood ontwikkelen en verspreiden.

Verder traject

HET BVR

Besluit van de Vlaamse Regering over de regels voor de erkenning van een partnerorganisatie via een beheersovereenkomst, vermeld in artikel 2, 10°, van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders, en de regels voor de erkenning en subsidiëring van een partnerorganisatie als belangenbehartiger van personen met een chronische aandoening en als expertise- en implementatiecentrum voor gebruikersparticipatie in de zorg en ondersteuning

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

Pilootproject Alivia in de WZC

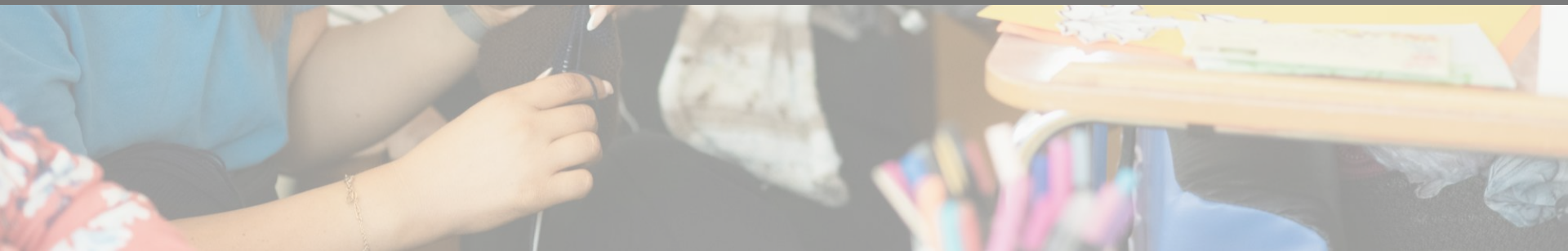
Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

Bevindingen van de Academie voor de Eerste Lijn

Alivia in de WZC: implementatieonderzoek doelgerichte zorg

preliminaire bevindingen

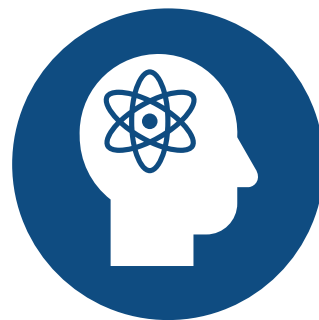

Flow van doelgerichte zorg en Alivia binnen de woonzorgcentra

Implementatie van DGZ in woonzorgcentra vertrekt niet 'from scratch'

- ▶ **Veel informatie over bewoners is reeds impliciet aanwezig (levensverhalen, BelRAI, kennis van personeel).**
- ▶ **Van aanbod- naar vraaggericht werken: i.p.v. 'wat kunnen wij aanbieden' naar 'wat is belangrijk voor deze bewoner?'**
- ▶ **Mantelzorgers nemen zeer verschillende rollen op:**
 - actieve coproductent
 - passieve geïnformeerde
- ▶ ...

Doelgerichte zorg gaat niet om toolimplementatie, maar om een cultuurverandering

- ▶ Het gaat fundamenteel over:

- × visie op zorg
- × interdisciplinair samenwerken
- × betekenisverlening
- × expliciteren van waarden en doelen

- ▶ ...

Integratie is de sleutel

- ▶ **Zonder:**

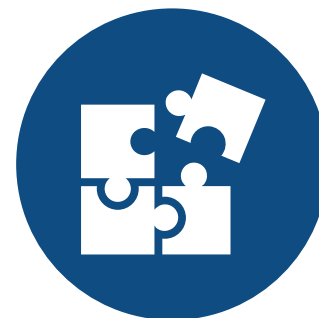
- × technische integratie

- × procesintegratie

- × organisatorische integratie

wordt DGZ ervaren als extra administratie

- ▶ ...

Relaties zijn belangrijker dan technologie

► **Succes hangt sterker samen met:**

- × vertrouwen
- × aanwezigheid
- × coaching
- × communicatie
- × draagvlak

dan met de tool zelf.

► ...

Kleine betekenisvolle doelen zijn even cruciaal

▶ DGZ in WZC gaat vaak niet over “grote levensdoelen” maar over:

- × comfort
- × autonomie
- × dagelijkse routines
- × betekenisvolle momenten
- × waardigheid

▶ ...

Coördinatoren zijn change agents

- ▶ De implementatie staat of valt met:
 - × lokale trekkers
 - × ambassadeurs
 - × coaching
 - × ondersteuning van teams
- ▶ ...

**De toekomst van doelgerichte
zorg wordt niet bepaald door de
software, maar door de mate
waarin we erin slagen waarden,
relaties en samenwerking
centraal te plaatsen.**

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

Koppeling BelRAI / EBD

Koppeling BelRAI / EBD

► Onderzoeksvragen:

- Meerwaarde van BelRAI bij doelgerichte zorg en op welke manier is integratie wenselijk?
- Hoe verhoudt het elektronisch bewonersdossier (EBD) zich t.o.v. Alivia en welke integratiemogelijkheden zijn er?

Koppeling BelRAI / EBD

► Bevindingen uit pilootstudie Alivia in de WZC:

→ BelRAI geeft richting aan doelgerichte zorg

- × Gekende methodiek als stevige basis voor doelgerichte zorg
- × Werking multidisciplinair overleg (MDO) reeds gekend en ingeburgerd
- × Uitdaging om BelRAI-resultaten om te zetten naar concrete levens-/zorgdoelen
- × Pilootproject toonde gelijkaardige implementatie als BelRAI-implementatie

→ Alivia als referentiepunt voor de betrokkenen

- × Vertaling van zorg- en ondersteuningsplan van PZON
- × Doorvertaling en transparantie naar EBD

Koppeling BelRAI / EBD

- ▶ Uitdagingen uit pilootstudie Alivia in de WZC:
 - Multidisciplinaire betrokkenheid vs. actieve rol in Alivia
 - × Kennis, communicatie, taal- en digitale vaardigheden
 - Verschil in gebruik EBD per zorgorganisatie
 - × Flexibiliteit vs. Gestructureerde velden
 - Allergie voor extra (overbodige) registraties

Koppeling BelRAI / EBD

- ▶ Uitdagingen uit pilootstudie Alivia in de WZC:
 - Integratie BelRAI-EBD-Alivia = essentieel om kans op slagen te hebben
 - × Operationele meerwaarde zit vnl. op die integraties
 - × Ook andere integratiemogelijkheden/verwachtingen naar toekomst waren bespreekbaar
 - Inzetten op zorgteamvriendelijke taal
 - × Cfr. BelRAI: cliëntvriendelijke inschalingsrapporten

Koppeling BelRAI / EBD

► Wat wordt verder onderzocht:

→ Keuze rond verdere uitrol en integratie EBD – Alivia – BelRAI

× Juridisch – operationeel – ICT-technisch

→ Toegangsbeheer verschillende zorgteamleden

× PZON – zorgcoördinator - mandaathouder – mantelzorger – individuele zorgaanbieder(s) – zorgorganisatie(s) – andere betrokken personen

→ Verdere integraties

× Bvb. Sumehr, medicatieschema, ...

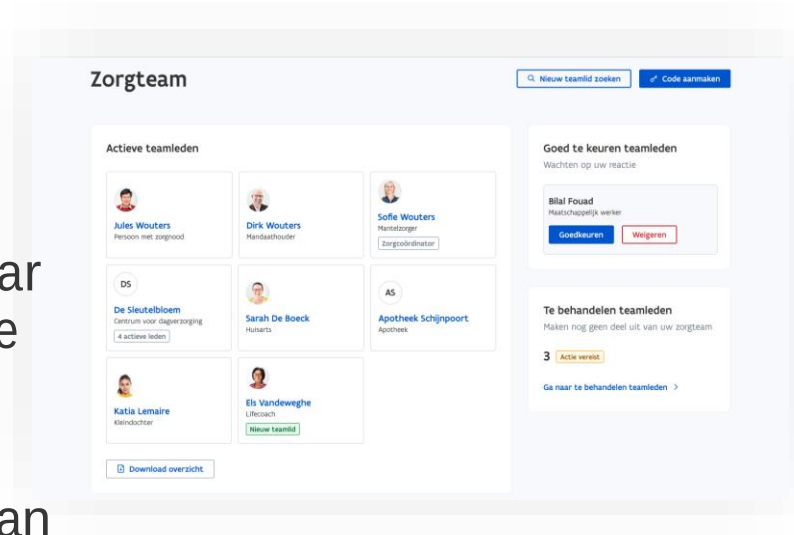

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

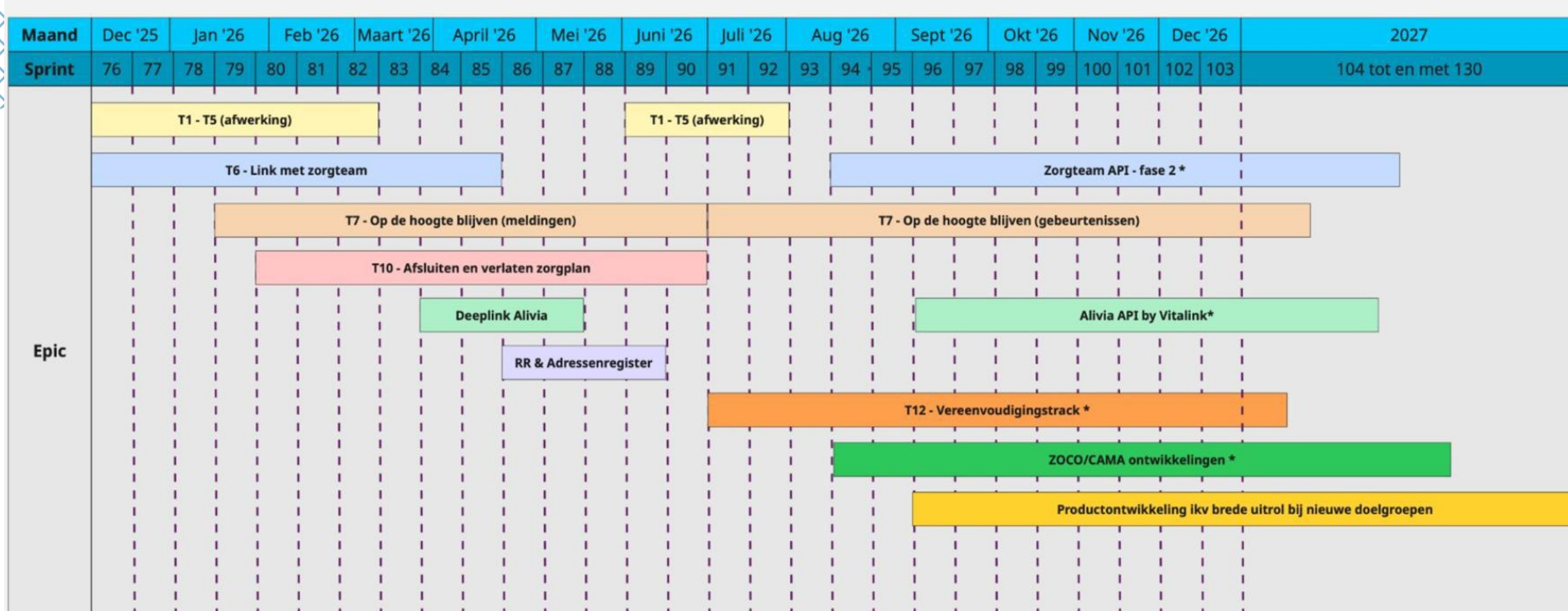
Alivia: ontwikkeling en uitrol

Waar staan we nu met Alivia?

- ▶ Alivia staat nog in productie
- ▶ Ontwikkeling wordt dit jaar afgerond
- ▶ Verbeterde link met zorgteam is dit najaar een belangrijke voorwaarde om breder te kunnen uitrollen
- ▶ Bijkomende ontwikkeling zal afhangen van uitrol in projecten en integraties

Tijdslijn ontwikkeling Alivia 2026-2027

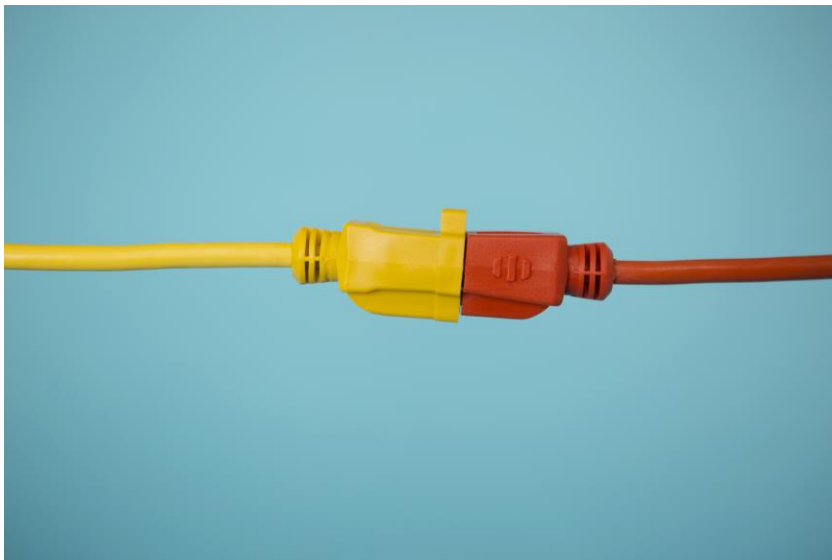
* Inschattingen doorlooptijd en planning. Tracks/functionaliteiten/requirements nog niet opgeleverd, aan development of nog in opstart.

UITROL ALIVIA

- ▶ 3 grote lijnen
 - Integraties
 - IFP programma's
 - Bestaande samenwerkingsprojecten

1. INTEGRATIES

- ▶ Deeplink
 - Opstap richting API
 - Cookbook klaar deze maand
 - Testcase met I-Mens
- Doelgroep
 - WUG'ers
 - Organisaties die met UMAN werken

1. INTEGRATIES

- ▶ API
 - Keuze om API via Vitalink op te zetten
 - Caresetlogica en toegangsmatrix hergebruiken
 - Doelpubliek
 - EPD's grote spelers in geïntegreerde zorg
 - Zowel WUG'ers als ziekenhuizen en grote zorgorganisaties (thuiszorg, woonzorg,...)
 - Timing:
 - 2027 een MVP API om mee te testen

2. IFP PROGRAMMA'S

- ▶ Interfederaal plan Geïntegreerde zorg als leidraad
 - Perinataal programma
 - Programma kwetsbare personen
 - Programma obesitas bij kinderen en jongeren
- ▶ Start met uitrol Alivia in de doelgroep perinataal (1e 1000 dagen) in 2027
 - Samenwerking met Opgroeien en VAPH
 - Verhouding met Born in Belgium bepalen
 - Meer informatie volgt in november

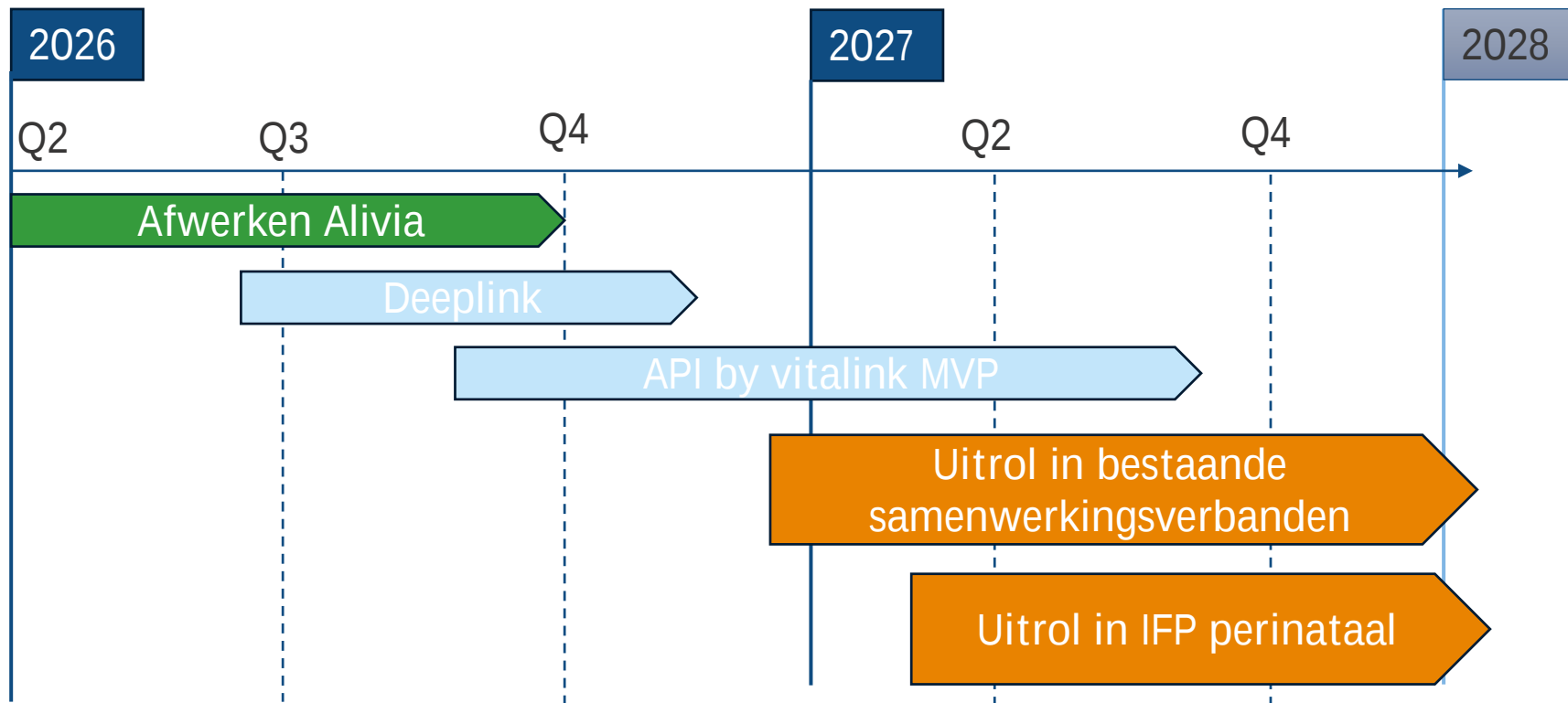
3. BESTAANDE SAMENWERKINGSPROJECTEN

Alivia als ondersteunende tool binnen bestaande samenwerkingsinitiatieven:

- ▶ we onderzoeken de randvoorwaarden zoals selectie en ondersteuning
- ▶ na te gaan hoe Alivia in hun huidige werking kan worden gepositioneerd
- ▶ Timing: najaar 2026

TIJDSLIJN ALIVIA 2026-2027

ROL ZORGRADEN

- ▶ Doel: Vlaams kader rond rol en opdracht zorgraden hierin
- ▶ Aanpak
 - Verder bouwend op gesprekken met ZR waar een pilootproject liep
 - Aantal werksessies in het najaar worden ingepland
- ▶ Communicatie
 - Webinar gericht op de zorgraden
 - Voorzien eind dit jaar

Voor het actieplan 2027-2028 verwachten we geen uitgewerkte fiche hier rond gezien de info later komt, maar we verwachten wel dat hier ruimte voor gelaten wordt om dit op te nemen

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

Goede praktijkvoorbeelden

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

Bedankt voor 25 mooie verhalen

We brengen niet alle verhalen tegelijk

Dossier in [Weliswaar](#) over samenwerking in zorg en welzijn

Van versnipperde hulp naar een gedeeld zorgverhaal

**DE ZORGHUB BIEDT ZORG
ZONDER OMWEGEN IN DE
MUINKWIJK**

WGC's Ridderbuurt en Caleido weerspiegelen
Leuvense diversiteit in geestelijke gezondheidszorg

**“WE HEBBEN GEEN
WACHTLIJST, MAAR
WEL EEN WACHTTIJD”**

Niet voor hen, maar met hen

**BABYBOON HELPT
KWETSBARE MAMA'S,
AL VAN BIJ HET BEGIN**

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

De kracht van een goed verhaal

Bezoek uit Canada

- ▶ Prof. Dr. Antoine Boivin en mevrouw Ghislaine Rouly
 - Codirecteurs van een onderzoeksstoel in Québec rond participatie van ervaringsdeskundigen in de zorg
- ▶ Inspirerende opname: [Presentatie Ghislaine Rouly & Antoine Boivin – Nederlandse ondertiteling – YouTube](#)
 - Hun verhaal rond leren zorgen mét elkaar, mét een team
 - Hoe medische zorg en welzijnszorg enkel samen een antwoord kunnen bieden op complexe situaties
 - Het belang van menselijkheid en vertrouwen

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

Vragen?

Hoe inschrijven voor de webinars?

- ▶ Huidige mailinglijst
- ▶ Nieuwe inschrijvingen via online inschrijvingsformulier
→ <https://www.departementzorg.be/nl/webinars-een-klare-kijk-op-de-eerste-lijn>
- ▶ Volgende webinar:
→ Dinsdag 20 oktober, 13 uur

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

Contact

eerstelij@vlaanderen.be